

NÁVRH

na skrátené legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení zákon č. 215/2021 Z. z. o podpore v čase skrátenej práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa mení zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa predkladá návrh na skrátené legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení zákon č. 215/2021 Z. z. o podpore v čase skrátenej práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa mení zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh na skrátené legislatívne konanie sa predkladá v súvislosti núdzovým stavom vyhláseným v súlade s čl. 5 ods. 1 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov dňom 25. novembra 2021 na obdobie 90 dní na postihnutom území, ktorým je celé územie Slovenskej republiky (uznesenie vlády SR č. 695 zo dňa 24. novembra 2021), a s tým súvisiacim vznikom potreby zabezpečenia včasnej a adekvátnej pomoci pre zamestnancov, zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré v dôsledku vyhláseného núdzového stavu prerušili alebo obmedzili svoju činnosť. S účinnosťou od 1.1.2022 sa má zákonom podpore v čase skrátenej práce zaviesť nový systém podpory v čase skrátenej práce a ukončiť trvanie projektu „Prvá pomoc“. V porovnaní s projektom Prvá Pomoc však nie sú do systému podpory v čase skrátenej práce zahrnutí:

- zamestnávatelia, ktorí vznikli pred menej ako 24 mesiacmi a ktorí aspoň 24 mesiacov neodvádzali za svojich zamestnancov poisťné na sociálne poistenie,
- zamestnávatelia, u ktorých nedošlo k výraznému obmedzeniu činnosti (nepriateľujú prácu menej ako 1/3 svojich zamestnancov prácu v rozsahu najmenej 10 % ustanoveného týždenného pracovného času),
- samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré nie sú nemocensky a dôchodkovo poistené najmenej 24 mesiacov,
- poberatelia opatrenia 4A a 4B - tzv. jednoosobové s.r.o. a SZČO, ktoré prerušili svoju činnosť a nie sú nemocensky a dôchodkovo poistené.

Okrem okruhu oprávnených žiadateľov sa na základe zákona o podpore v čase skrátenej práce od 1.1.2022 mení aj výška podpory, a to (zjednodušene) zo súčasných 80 % priemerného zárobku zamestnanca za každú hodinu prekážky v práci na strane zamestnávateľa na 60 % priemerného zárobku zamestnanca za každú hodinu prekážky v práci na strane zamestnávateľa.

Z pohľadu udržania pracovných miest a rýchlejšieho oživenia ekonomickej aktivity po tretej vlne pandémie COVID-19 vzniká akútna potreba zabezpečenia efektívnej finančnej pomoci pre skupiny, ktoré nesplnia podmienky poskytnutia podpory v čase skrátenej práce. S poukazom na zachovanie kontinuity poskytovanej pomoci, ako aj s cieľom zabrániť vážnym hospodárskym škodám v čase vyhláseného núdzového stavu, sa navrhuje posunúť nadobudnutie účinnosti zákona o podpore v čase skrátenej práce na 1. marca 2022. Poskytovanie pomoci za mesiace január a február 2022 sa navrhuje na základe úlohy danej ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny uznesením vlády SR - zabezpečiť pokračovaním projektu na podporu udržania zamestnanosti podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona o službách zamestnanosti (Prvá pomoc).

V nadväznosti na uvedené je nevyhnutné tiež v zákone č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v súvislosti so zabezpečením plynulej a rýchlej realizácie projektu na podporu udržania zamestnanosti podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona o službách zamestnanosti (Prvá pomoc) predĺžiť právnu fikciu splnenia podmienky zápisu do registra partnerov verejného sektora do 30. júna 2022.

Uvedené legislatívne opatrenie je potrebné prijať tak, aby mohlo byť účinné najneskôr od 1. januára 2022, keďže neposkytnutím alebo neskorým poskytnutím pomoci subjektom, ktoré pozastavili alebo obmedzili svoju činnosť z dôvodu plnenia epidemiologických opatrení v čase vyhláseného núdzového stavu, môže dôjsť k značnému zhoršeniu situácie v hospodárstve SR, ohrozeniu práva podnikat', ohrozeniu existencie pracovných miest a tým k ohrozeniu ľudského práva na prácu.

Navrhované riešenie je z dôvodu naliehavého verejného záujmu potrebné prijať čo najskôr, teda v skrátanom legislatívnom konaní.

Podľa § 89 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky sa preto navrhuje, aby sa Národná rada Slovenskej republiky uzniesla na prerokovaní vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení zákon č. 215/2021 Z. z. o podpore v čase skrátenej práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa mení zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v skrátanom legislatívnom konaní z dôvodu, že hrozia štátu značné hospodárske škody a môže dôjsť k ohrozeniu základných práv a slobôd.